

Per CRASH

Eixint del poble cap a la Salzedella, vam entrar per la Venta de la Figuera de cara al Mas d'en Rieres i abans d'arribar-hi entrarem per una pista (quasi camí de cabres) que feia cap a l'indret buscat: El Mas dels Calduch.

Probablement el seu nom tinga l'origen en algun primer habitant del mas que tingué de cognom Calduch.

HABITANTS:

Es un mas prou gran, i encara que abans hi vivia molta gent, aquesta és la relació de famílies que hi habiten avui:

- Família Ferrer-Ortí (Joaquina i Vicente).

- Família Ferrer-Beltrán (Joaquín i Francisca). Fills: Brígida i Fani. Avis: Adoración Llops i Eleuterio Llopis.

- Família Ibáñez-Carceller (Vicente i Josefina).

- Família Sales-Esteve (Antonio, Vicente i Constantino).

- Família Sales-Sales (Angel, Bienvenido i Antonio).

- Juan Salvador.

La més jove del mas és Fani (13 anys) i el més vell Eleuterio amb 87 anys.

LA PROBLEMÀTICA DEL MAS:

Una vegada vàrem aparcar el cotxe al mas, ens vam donar compte que havien arribat a unes hores que la gent estava treballant i no trobàvem amb qui parlar. De sobte tinguérem la sort de localitzar a Francisca Ferrer, la qual, molt amablement, ens va explicar les particularitats del seu mas:

- Hem trobat poca gent Francisca, abans no hi havia molta més gent?

- Sí, precisament l'altre dia ho comentàvem. Jo n'he vist morir 27 o 28 persones, i total tinc 46 anys. No sóc jove però tampoc no molt vella. Efectivament el mas es despobla, entre d'altres coses perquè no reuneix les condicions adequades.

- Què hi trobes a faltar al mas?

- Fonamentalment arreglar el camí -tres Km. fins la carretera- i per a mí, sobretot, el telèfon. Aquestes dos coses fan que el mas estiga més aïllat encara.

- Quins són els mitjans de vida de la gent del mas?

- Home, puix, jo tinc una granja de

Mas dels Calduch

pollastres; Tino en té una de bacons, i també treballem ametllers i oliveres. Algó de ramal, etc.

- Ací vos arriben els queviures?

- Sí, el dimecres el peix, dissabte la carn i el pa dues vegades per setmana.

- Veig moltes cases deshabitades...

- Moltes, sí. L'altre dia un matrimoni de Castelló va comprar-ne una, però no ha tornat més. N'hi ha una altra casa en venda però pareix ser que demanen moltes perres i no s'ha aclarit amb els possibles compradors.

- Demanen molt diners per oixa casa?

- Tinc entès que demanaven unes 800.000 pts. Això em van dir.

De sobte hem vist eixir de casa a Juan Salvador i l'hem cridat perquè s'incorpore a la conversa...

- Juan, creus que l'Ajuntament es preocupa el suficient del mas?

- Mira van vindre a les votades i van assegurar que el camí l'arreglarien. Això no s'ha fet. Per cobrar-nos sí que ens apleguen tots els rebuts. Tinc entès que lo del camí està aprovat, però d'això en fa més d'un any.

Francisca li contesta...

- Jo quasi preferisc el telèfon al

camí. Vam fer una reunió per lo del telèfon i ens demanaven per casa 1.700.000 pts. Això és exagerat!

I és que realment, un dels masos més grans del terme sofreix les conseqüències del mal camí i de no tindre telèfon: l'aïllament. Tot això pot fer que desaparega més de pressa del que caldria. Cosa mai desitjable.

Conversant amb Francisca Ferrer